

SPROGMUSEET

Redaktør: Ole Stig Andersen

Tvillingers hemmelige sprog

 Af [Peter Bakker](#) 6. april 2011 • I kategorien [Biologi](#), [Børn](#) •

En få minutters video om et tvillingepar har fået flere millioner hits på få måneder og er nu tæt på en million om dagen. Den er også morsom:

Den har vel rekord-mange hits for en sprogligt interessant video, og den findes også på andre steder på nettet.

Og de taler åbenbart altid sådan. I hvert fald i den alder. Her er en anden video af de samme to:

Hvad kan vi lære af det? Det er klart kommunikation. Man kan genkende spørgsmål, svar, sidelinjer, emphatiske udtryk. Og det passer med hvad den anden siger. Disse drenge har den rigtige intonation. Det er som om de fører en rigtig konversation. De har lyttet godt til de voksne. Man hvad er det de siger? Der er bare én stavelse. Det eneste de siger er DA. DADADA! DADADADA???? DADA!!! Det er dadaisme, ren dadaisme.

Men er det et sprog?

Det mest simple sprog at tale ville være et sprog hvor der kun var én sproglyd. Eller en stavelse, måske er det endnu nemmere end en vokal. Og denne stavelse ville betyde alt: dreng, køleskab, ble, men, på, vi, du, i går, -et, be-. Utroligt nemt at producere. Men også utroligt svært at afkode for lytteren. Det enkleste sprog er det sværeste.

Det minder mig om en gammel film *"On Top of the Whale"* (Het Dak van de Walvis, La toit de la baleine) af Raúl Ruiz. En af de få film hvor lingvister spiller en vigtig rolle. Videnskabsfolk på en ekspedition (lingvister, antropologer) prøver at afkode et eksotisk sprog. Det er ikke nemt: det de indfødte siger hele tiden, lyder næsten som det samme hver gang.

Derfor prøver feltarbejderne at opdage subtile intonationsforskelle i deres forbavsende sprog. Til sidst opdager de kloge hoveder at de indfødte blot siger: "Den vil jeg have!", om hvert objekt!

Sådan er det også med disse tvillinger på videoen. Alene på grund af det utroligt begrænsede antal stavelser (kun én) som disse drenge bruger, ved vi at det ikke kan være et sprog som de kan forstå. Det er simpelthen ikke kommunikativt nok for lytteren. Men der er også en biologisk-psykologisk grund til denne antagelse: drengene ser ikke ud til at være gamle nok til at de kan føre en samtale. Det er nemlig først i toårsalderen at børn begynder at

Seneste sprognyheder

4/5	Sprogforskerne fandt en skat i skoven politiken.dk
27/4	Lille indsats styrker små børns sprog www.dr.dk
26/4	Lad os komme det danske 'jantekomma' til livs politiken.dk
23/4	Ud med sproget - Berlingske Mener www.b.dk
20/4	Unikt runefund i centrum af Odense videnskab.dk
4/1	John Holm, Pioneer in Linguistics, Dies at 72 www.nytimes.com
10/8	Young women, give up the vocal fry and reclaim your strong female voice www.theguardian.com
20/5	Bill Funding Native Language Programs Passes mtpr.org
17/5	Sounds Of The Pilbara II: Songs In Language finishes recording - WAM - West Australian Music wam.org.au
13/5	Seven US Senators Introduce Bill to Promote Preservation of American Indian Languages - Native News Online nativenewsonline.net

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sproguseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Biologi'

Hvilke dyr kan tale eller forstå sprog?

Sproget i spejlet

Ekkolokalisering hos dyr og mennesker

Mere i kategorien 'Børn'

Sproget er *Minspeak* og AAC

Sprog, børnehaver og ghettoer

Etsprogede og tosprogede med og uden sprogproblemer

Er dansk sværere at tilegne sig end svensk?

Nye kommentarer

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?

Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish

Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet

Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?

Monica Scheuer til Jødiske efternavne

jane til Jødiske efternavne

producere simple sætninger.

Poto og Cabengo

Men, siger nogle læsere måske, tvillinger laver jo nogle gange hemmelige sprog? Ja, det er sandt. Jeg skrev faktisk for mange år siden en bog om fænomenet. Det kaldes idioglossia, cryptofasi, tvillingesprog, autonome sprog. Men det som vi ser på disse videoer, og en hel masse andre som ligger på Youtube, er ikke et tvillingepar's hemmelige sprog. Stort set alle disse børn er for små til det fænomen, de er omkring et år gamle. Det er bare hyggensnak uden betydning, og det lyder sjovt fordi de reagerer på hinanden. Kun senere, når tvillinger taler uforståeligt med hinanden når de er tre-fire år gamle, så har vi muligvis at gøre med et rigtig tvillingesprog.

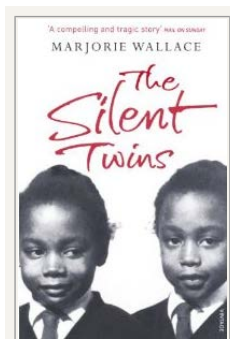
Hvis man vil høre rigtig tvillingesprog, så kan man høre en tysk-amerikansk tvillingepar som kaldte

hinanden [Poto og Cabengo](#), men deres rigtige navne er Grace og Ginny Kennedy. Den gang var de temmelig berømte. En musikgruppe blev opkaldt efter dem. Der var mange avisartikler den gang, der var dokumentarfilm om dem, og psykologer og lingvister der fulgte dem. Her kan man høre dem tale i en dokumentarfilm:

Hvad er tilfældet her? Disse piger taler med hinanden i et sprog som ingen forstår, kun dem selv. De har kreeret deres eget sprog. Og sådan noget sker regelmæssigt – men langt de fleste tvillinger holder tidligt op med det.

Et andet berømt tvillingepar med et hemmeligt sprog var [June og Jennifer Gibbons](#), også kaldet *de tavse tvillinger*. De sagde nemlig ingenting (intet, nada) til deres familie eller skolekammerater, mens de med hinanden talte deres hemmelige sprog som ingen forstod. Også da de var blevet teenagere.

Disse to piger var lidt mærkelige, kan man vel sige. Man troede at de var retarderede men de viste sig at være temmelig gode skribenter af prosa og poesi. En af dem publicerede en bog *The Pepsi Cola Addict*. På et tidspunkt var de også i fængslet for brandstiftelse og andre kriminelle handlinger. Journalisten Marjorie Wallace skrev en [bog](#) om dem, og der er blevet lavet teaterstykker, film og anden kunst om de to. De var et fænomen: de kunne for eksempel bevæge sig helt synkront. De endte i Broadmoor fængsel, og da de blev løsladt mange år efter, døde den ene. Den anden lever stadigvæk.

June og Jennifer Gibbons

Inglês til Sprogene i Mozambique

Birgit Eggert til Hvad er der blevet af Maren?

Grethe Movsing til Hvad er der blevet af Maren?

Henrik Klindt-Jensen til Ded borrihjolmska måled

Artikler om

aktuelle sprog Alfabeter Anmeldelser arabisk
 Biblen bogstaver børn Danmark **Dansk** Dialekter
engelsk esperanto Formidling fransk identitet
 konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk **Ord**
 ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion
 romanske sprog **RUSSISK** Sjov skriftsprog sprogdød Sproggeografi
 sproglort **Sprogpolitik** sprogteknologi
 svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale
 Underholdning video vokaler

Arkiv	Resources
januar 2015	Ethnologue: Languages of the World
december 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
november 2014	LL-Map: Language and Location
maj 2014	Minority Rights Group
marts 2014	OmniGlot. Writing Systems and Languages of the World
februar 2014	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
oktober 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	Bogstavlyd
juli 2012	Dansk sprognævn
juni 2012	Den danske ordbog
maj 2012	Dialekt.dk
april 2012	dk.kultur.sprog
marts 2012	Korpus.dk
februar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
januar 2012	Ordbog over det danske sprog
december 2011	Ordnet. Dansk sprog i ordbøger og korpus
november 2011	Sproget.dk
oktober 2011	Svenska Akademien
september 2011	Ə (Schwa.dk)
august 2011	
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	

Vezi mai multe din [Documentare](#).[Science & Tech pe 220.ro](#)

Hvad er så fænomenet tvillingesprog? Man kunne sige at det er en form for fossiliseret børnesprog. Alle børn gennemgår en fase hvor de ikke udtaler ordene rigtigt, man bruger enklere sproglyde. Hvis man fx vil sige "hest", så er /h/ en svær konsonant, og konsonantklyngen /st/ er heller ikke nem, og det bliver så til en enkel konsonant, fx /p/. Så "hest" bliver til /ep/. Mandse er et svært navn, som bliver til /bap/. Konsonantklyngen forenkles, og /m/ bliver til /b/. Når man banker på noget, hører man /dop/. Man efterligner også lyde.

Normalt, når man er enebarn, hører man de voksne og de større børn tale, og så nærmer sig udtalen sig langsomt de voksnes udtale, indtil barnet udtaler ordene lige som de voksne. Men: hvis man er to børn, og man siger /ep/ for hest, og man kan forstå hinanden alligevel, så er der ingen grund til at tilpasse sit sprog. Så holder man fast ved børneudtalen, man tilføjer en del lydimitationer og nogle halvt forståede udtryk. Man placerer ordene i en rækkefølge fra vigtigt til mindre vigtigt, med nægtelsen i begyndelsen eller i slutningen (som normalt er i børnesprog). Og vupti, har man kreeret et tvillingesprog.

Disse tvillingesprog er temmelig mangelfulde, idet der er mange ting de ikke kan udtrykke. Man har fx ingen måder at udtrykke tid (datid, fremtid) eller rum (her, der) på, måske fordi de to alligevel har haft de samme erfaringer: de ved selv hvor og hvornår noget skete, eller vil ske.

Forældre forstår ikke sproget, men ældre søskende gør det nogle gange. Og så fortsætter man med det indtil man kommer i skolen. Man har observeret det i 40 % af tvillingepar. Det er sjældent at de fortsætter i skolealderen, enten i stedet for, eller ved siden af omgivelsernes sprog.

En af de første cases af fænomenet som er beskrevet i den videnskabelige litteratur, var et dansk tvillingepar som lingvisten Otto Jespersen havde mødt. Da en af drengene ville sige "Mandse har slaaet hesten itu", så sagde han: *bap ep dop*. Meget enkelt at artikulere, men ikke nemt at forstå. Medmindre man er vokset op sammen med dem ...

Nu tilbage til tvillingerne i ble. Der er allerede en del parodier, dubs og undertekstede udgaver på nettet, og den her fra Canada er vel en af de sjoveste:

[Den her](#) ikke helt så meget.

*Peter Bakker, lektor
Afd i lingvistik, Aarhus Univ*

Læs også:

1. [Sprog på spring – DR som sprogbevarer og sprogudvikler](#) Danmarks Radios 2. sprogsymposium den 5. oktober 2009 Marianne Rathje og Anne Kjærgaard fremlægger Dansk Sprognævns undersøgelse af sproget i Danmarks Radio. (Foto: Jørgen Christian Wind Nielsen) Det var ikke...
2. [Når sprog skal vurderes: Analytiske perspektiver på sprogtest](#) (Foto: www.sprogvurdering.dk) Sprogtests som sociale teknologier Det er et karakteristisk træk ved udviklingen inden for skole- og daginstitutionsområdet, at sprogtest er kommet til at spille en mere fremtrædende rolle i...
3. [dk.kultur.sprog](#) dk-hierarkiet, de danske nyhedsgrupper Der er noget der kaldes nyhedsgrupper (newsgroups). De er åbne for alle i hele verden, men folk har en naturlig tendens til at bruge dem der...
4. [Sprog, børnehaver og ghettoer](#) Landets 29 'ghettoer' iflg regeringen. Nu igen! tænker man, i hvert fald hvis man har fulgt lidt med i debatten om tilegnelse af dansk hos børn med andre førstesprog i...

Tagget med: [børn](#), [børnesprog](#), [hemmelige sprog](#), [tvillinger](#), [Udtale](#)

4 kommentarer

Ole Stig Andersen

8. april 2011 • 21:53

"Det er bare hyggesnak uden betydning" skriver du.

Hvad så med den manglende sok?
Er den også "uden betydning"?

Svar

Ruben Schachtenhaufen

11. april 2011 • 14:42

Jeg vil sige: Den manglende sok er nok ikke uden betydning (i hvert fald ikke for ham der mangler den), men det er nok for vidt at gå at sige det er et samtalemne.

Drengen henviser til den bare fod med kropslige gestusser, næppe med artikulatoriske. (Det er selvfølgelig bare mit gæt; vi får næppe svar på hvad der foregår inde i deres hoveder og om de forbinder deres pludren med ting i verden.)

Jeg vil hverken kalde det sprog, kommunikation eller hyggesnak, men imitation af en aktivitet som de har observeret at de voksne ofte udfører. Der er lige så lidt sprog i det som der er næring i en narresut. Men hyggeligt er det.

Svar

Peter Bakker

16. april 2011 • 00:38

Ja, Ruben, selvfølgelig er det ikke et sprog de bruger. Men i mine øjne kommunikerer de -selvom de selv ikke ved om hvad.

Der er nu i øvrigt en hel del med undertekster. De er ikke alle morsomme. Den her synes jeg er sjovest (tak for link, Maria):

<http://www.youtube.com/watch?v=ynq68aR6MWs>

Svar

Peter Bakker

24. august 2011 • 13:46

Se også den her artikel på engelsk om tvillingsprog:

<http://www.slate.com/id/2302057/>

Svar

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.